

# ASBÜ

# DÜNYA ŞİİR GÜNÜ

## World Poetry Day

21 Mart 2020/2021



Birleşmiş Milletler  
Eğitim, Bilim ve Kültür  
Kurumu



UNESCO  
Türkiye  
Millî Komisyonu



[www.asbu.edu.tr](http://www.asbu.edu.tr)



ASBU GAUM



**ANKARA SOSYAL BİLİMLER  
ÜNİVERSİTESİ**

**DÜNYA ŞİİR GÜNÜ**

**21 Mart 2020/2021**

**Hazırlayanlar**

Mine Özyurt Kılıç  
Hüseyin Alhas

# İÇİNDEKİLER

<b>Ön Söz</b>	<b>ix</b>
Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç Arş. Gör. Hüseyin Alhas	
<b>Şiir ve İnsan</b>	<b>xv</b>
Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar	
<b>Sunuş</b>	<b>xix</b>
Prof. Dr. M. Akif Kireçci	
<b>Göç, İnsan ve Şiir</b>	<b>xxv</b>
Prof. Dr. Şebnem Köşer Akçapar	
<b>Sümerce</b>	<b>1</b>
Anonim - “Lugalbanda’nın Güneş’e Yakarışı” Türkçeye çeviren: Selim Ferruh Adalı İngilizceye çeviren: Herman Vanstiphout	
<b>Latince</b>	<b>12</b>
Publius Ovid Naso - “Sürgün Şiirleri” Türkçeye çeviren: Samet Özgüler İngilizceye çeviren: A. S. Kline	

<b>Çince</b>	<b>21</b>
Du Fu - “Baharın Seyri”	
Türkçeye çeviren: Ayşe Öztürk	
İngilizceye çeviren: Stephen Owen	
<b>İngilizce</b>	<b>24</b>
Anonim - “Yolgezer”	
Türkçeye çeviren: Hüseyin Alhas	
İngilizceye çeviren: Sean Miller	
<b>Türkçe</b>	<b>30</b>
Karacaoğlan - “163. Koşma”	
İngilizceye çeviren: Seyfi Karabaş & Judith Yarnall	
<b>İtalyanca</b>	<b>32</b>
Vincenzo Cardarelli - “Gece Geçişi”	
Türkçeye çeviren: Bedrettin Cömert	
İngilizceye çeviren: Alessandro Baruffi	
<b>Japonca</b>	<b>35</b>
Chūya Nakahara - “Eve Dönüş”	
Türkçeye çeviren: Nuray Akdemir	
İngilizceye çeviren: Hüseyin Alhas	
<b>Adige Dili</b>	<b>38</b>
Anonim - “Ana Vatanımız”	
Türkçeye çeviren: Zümre Gizem Yılmaz Karahan	
İngilizceye çeviren: Amjad Jaimoukha	

<b>İspanyolca</b>	<b>44</b>
Pablo Neruda - “Dönüş Sevinci” Türkçeye çeviren: Enver Gökçe İngilizceye çeviren: Robert Bly	
<b>Rusça</b>	<b>51</b>
Konstantin Simonov - “Bekle Beni” Türkçeye çeviren: Sacide Üçer İngilizceye çeviren: Mike Munford	
<b>Azerbaycan Türkçesi</b>	<b>57</b>
Muhammed Hüseyin Şehriyar - “Haydar Baba'ya Selam” Türkçeye çeviren: Muharrem Ergin İngilizceye çeviren: Gholam-Reza Sabri-Tabrizi	
<b>Farsça</b>	<b>64</b>
Mecid Nefisi - “Los Angeles” Türkçeye çeviren: M. Bülent Kılıç İngilizceye çeviren: Mecid Nefisi	
<b>Arapça</b>	<b>76</b>
Mahmoud Darwish - “Kimim Ben, Sürgün Olmadan?” Türkçeye çeviren: Mine Özyurt Kılıç & Hüseyin Alhas İngilizceye çeviren: Fady Joudah	

# CONTENTS

<b>Preface</b>	<b>ix</b>
Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç Res. Assist. Hüseyin Alhas	
<b>Poetry and Human Beings</b>	<b>xv</b>
Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar	
<b>Foreword</b>	<b>xix</b>
Prof. Dr. M. Akif Kireççi	
<b>Poetry And Migration: Human Beings as Agents in Migration Flows</b>	<b>xxv</b>
Prof. Dr. Şebnem Köşer Akçapar	
<b>Sumerian</b>	<b>1</b>
“Lugalbanda’s Prayer to Sun” Translated into Turkish by Selim Ferruh Adalı Translated into English by Herman Vanstiphout	
<b>Latin</b>	<b>12</b>
Publius Ovid Naso - “Tristia” Translated into Turkish by Samet Özgüler Translated into English by A. S. Kline	

<b>Chinese</b>	<b>21</b>
Du Fu - “View in Spring”	
Translated into Turkish by Ayşe Öztürk	
Translated into English by Stephen Owen	
<b>English</b>	<b>24</b>
“The Wanderer”	
Translated into Turkish by Hüseyin Alhas	
Translated into English by Sean Miller	
<b>Turkish</b>	<b>30</b>
Karacaoğlan - “Koşma 163”	
Translated into English by Seyfi Karabaş & Judith Yarnall	
<b>Italian</b>	<b>32</b>
Vincenzo Cardarelli - “Night Landscape”	
Translated into Turkish by Bedrettin Cömert	
Translated into English by Alessandro Baruffi	
<b>Japanese</b>	<b>35</b>
Chūya Nakahara - “Homecoming”	
Translated into Turkish by Nuray Akdemir	
Translated into English by Hüseyin Alhas	

<b>Adyghe</b>	<b>38</b>
“Circassia - “Our Motherland”	
Translated into Turkish by Zümre Gizem Yılmaz Karahan	
Translated into English by Amjad Jaimoukha	
<b>Spanish</b>	<b>44</b>
Pablo Neruda - “Hymn and Return”	
Translated into Turkish by Enver Gökçe	
Translated into English by Robert Bly	
<b>Russian</b>	<b>51</b>
Kostantin Simonov - “Wait for me”	
Translated into Turkish by Sacide Üçer	
Translated into English by Mike Munford	
<b>Azerbaijani Turkish</b>	<b>57</b>
Muhammed Hüseyin Şehriyar - “Hail to Haydar Baba”	
Translated into Turkish by Muharrem Ergin	
Translated into English by Gholam-Reza Sabri-Tabrizi	
<b>Persian</b>	<b>64</b>
Mecid Nefisi - “Ah, Los Angeles”	
Translated into Turkish by M. Bülent Kılıç	
Translated into English by Mecid Nefisi	



**Arabic**

**76**

Mahmoud Darwish - "Who Am I, Without Exile?"

Translated into Turkish by Mine Özyurt Kılıç & Hüseyin  
Alhas

Translated into English by Fady Joudah

# ÖN SÖZ

**Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç**

**Arş. Gör. Hüseyin Alhas**

UNESCO, şiirsel ifade ile dilsel çeşitliliği desteklemek ve nesli tükenmekte olan dillerin duyulması için bir fırsat yaratmak amacıyla 1999 yılında Paris'teki 30. Genel Konferansında 21 Mart gününü Dünya Şiir Günü olarak kabul etmiştir. O tarihten beri Dünya Şiir Günü, insanlığın ortak kültürünü kutlamak, sağlamlaştırmak ve dünya şiir mirasını gelecek kuşaklara aktarmak amaçlı bir gün olarak her yıl 21 Mart günü kutlanmaktadır. Kültürlerarası diyalog ve etkileşimlerin artması için 1999 yılından itibaren güçlü bir platform sunan Dünya Şiir Günü her sene farklı bir temaya odaklanmaktadır.

2019 yılında UNESCO'nun belirlediği diller ve dillerin korunması teması kapsamında, üniversitemizde bir gelenek haline gelmesini hedefleyerek, bu anmanın ilkini Yabancı Diller Fakültesi öncülüğünde “Yazmak ve Yaşamak” teması altında farklı dillerden şiirleri o dili ana dili olarak konuşan ASBÜ mensuplarının seslendirmesiyle gerçekleştirmiş ve bir kitapçık hazırlayarak bu şiirleri basılı olarak sunmuştuk. Türkçe, Japonca, Arapça, Rusça, Etiyopya'da konuşulan Amharca,

Farsça, Çince ve İngilizce dillerinde yazılmış şiirlerin İngilizce ve Türkçe çevirilerinin yer aldığı bu kitapçıkla, etkinliğe katılan öğrenci, akademisyen, idari personel ve konukların insanlığın ortak duygu ve düşüncelerini, şiirin insanlığı eşitleyici gücü aracılığıyla deneyimleyebilmesini sağlamıştık.

2020 yılı için de etkinliği dünyada, ülkemizde ve üniversitemizde öncelikli çalışma alanlarından biri olan göç ve göçmenler temasını ele alacak şekilde ASBÜ Göç Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi öncülüğünde 21 Mart 2020 tarihinde yapmayı planlamıştık. Etkinliğin farklı coğrafyalarda, farklı tarihsel dönemlerde, farklı dillerde göç üzerine yazılmış şiirlerden oluşan seçkisini ne mutlu ki 21 Mart 2021 Dünya Şiir Günü'nde okurlarla buluşturabiliyoruz.

Seçtiğimiz göç şiirleri aracılığıyla, tarih boyunca göç konusunun dünyanın farklı yerlerinde yaşamış şairlerce nasıl dile getirildiğini ve ortak deneyimlerin zaman ve mekân sınırlarını nasıl aşarak bize ulaştığını anlatmayı, bu sayede insanlığın göç konulu edebi mirasını sizlerle paylaşmayı hedefliyoruz. Kronolojik olarak sıraladığımız Sümerce, Latince, Çince, İngilizce, Türkçe, İtalyanca, Japonca, Adigece, İspanyolca, Rusça, Azerbaycan Türkçesi, Farsça, Arapça dillerinde yazılmış toplam on üç dilden göç şiiri sayesinde hem dil çeşitliliğini kutlamayı hem de dünyadaki göç/göçmen sorununun farklı

boyutlarına dikkat çekmeyi amaçlıyoruz. Seçki yayına hazırlanırken şiirlerin seçilmesi, bazılarının çevrilmesi ve metnin baştan sona gözden geçirilmesi aşamalarında katkılarını cömertçe sunan ASBÜ'nün çok değerli akademisyenlerine sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Göç etmek zorunda kalan, göç etmeye zorlanan, göçü en uygun seçenek olarak gören insanların yaşadıklarına duygudaşlık etmeye aracı olmasını dilediğimiz bu seçki ulaştığı her yere farkındalık, şifa ve zihinsel aydınlanma götürsün. Umarız sözün gücü insanların yaşamayı seçtikleri yerde güvenlik, huzur, sağlık ve refah içinde sevgiyle var olabildiği hayatları kurmayı kolaylaştırır. Bunu yürekten diliyoruz!

## **PREFACE**

**Prof. Dr. Mine Özyurt Kılıç**

**Res. Assist. Hüseyin Alhas**

UNESCO first adopted 21 March as World Poetry Day during its 30<sup>th</sup> General Conference in Paris in 1999 with the aim of supporting linguistic diversity through poetic expression and increasing the opportunity for endangered languages to be heard. Since then, World Poetry Day has been celebrated on March 21 every year to acknowledge and consolidate the common culture of humanity and pass on the world's poetic heritage to the future generations. World Poetry Day, which has provided a strong platform for promoting intercultural dialogue and interactions since 1999, focuses on a different theme every year.

In 2019, within the scope of the theme of preservation of languages determined by UNESCO, we made the first of this commemoration under the theme of “Writing and Living” at the initiative of the Faculty of Foreign Languages with the recital of various poems in different languages by ASBU members, the native speakers of those languages. We also brought out a booklet which included the English and Turkish translations of all the poems recited together with their texts in Turkish, Japanese, Arabic, Russian, Amharic (spoken in Ethiopia), Persian,

Chinese and English. With this booklet, including texts and translations, we provided an opportunity to the students, faculty, administrative staff and guests participating in the event to experience the shared feelings and thoughts of humanity through the equalizing power of poetry even though the poems were originally in foreign languages.

Under the aegis of ASBU Global Migration Research Center, we planned to hold the event, World Poetry Day 2020, on March 21, 2020, to address the theme of migration, which has been one of the priority fields of study in the world, in our country and at our university. We are happy to engage readers with a selection of poems written on the theme of migration, in different territories, historical periods, and languages, on March 21, 2021 World Poetry Day.

Through the chosen poems, we aim to accentuate how the issue of migration was dealt with by poets who lived in different parts of the world throughout history and how the common experiences reached us by transcending time and space boundaries. In this respect, we aim to share the literary heritage of humanity on migration with you. With the thirteen migration poems in this book written in Sumerian, Latin, Chinese, English, Turkish, Italian, Japanese, Adyghe, Spanish, Russian, Azerbaijani, Persian, and Arabic languages, which we have listed

chronologically, we aim to both celebrate the diversity of languages and draw attention to the various aspects of migration. We take this opportunity to place on record our profound sense of gratitude to the esteemed ASBU academics who keenly participated in the selection and translation of certain poems and also undertook a thorough review of the texts while preparing this book for publication.

Let this selection help cultivate empathy with the people who have to migrate, who are forced to emigrate, and who see migration as the most suitable option; and let it also bring awareness, healing and mental enlightenment wherever it reaches! We hope the power of words will make it easier for people to establish lives blessed with joy, love, safety, peace, health, and prosperity wherever they choose or happen to live. We wish this wholeheartedly!

# ŞİİR ve İNSAN

**Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar**

**Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi  
Rektör Yardımcısı**

Her sanat dalının, dolayısıyla o sanatı gerçekleştiren sanatçının kullandığı bir hammadde ve malzemeyi işlerken kullandığı bir yöntem var. Ressam tuvali boyayı, rengi şekli, heykeltraş bir kütleyi, müzisyen notaları, sesleri, edebiyat dili, yönetmen senaryoyu, öyküyü, müziği, oyuncularını işler... Şiir ise bir edebi tür olarak dili ve sözcükleri kullanmanın belki de en çok öne çıktığı edebi türdür. Dil insanı, insan yapan, insana özgü olanın doğduğu yerdir. Dilimize göstereceğimiz özen doğrudan düşünmeye verdiğimiz önem anlamına gelir; bir düşünceyi dili ne kadar iyi kullanıyorsak o kadar iyi aktarabiliriz. Bu anlamda şiir dilin yoğunlaştığı, sözle aktarılanın belki de en zengin, en derin şekilde ifade edilebileceği edebi türdür. Bir şiir, hatta bazen bir dize, belki onlarca sayfanın aktaracağı şeyi, bir çırpıda bize söyleyiverir.

21 Mart Dünya Şiir Günü'ne ilişkin hazırlanan bu seçkiye sunuş yazmam istendiğinde bunu bu duygularla büyük bir memnuniyetle kabul ettim. Büyük bir emek ve çaba ürünü olan bu güzel şiir seçkisinin iki türlü önemi var: Hem çeşitli dillerden özgün şiirlerle tanışma hem de onları, yeniden Türkçe söylenişleriyle okuma şansı veriyor. Şiirin çevrilemeyeceğini ancak yeniden başka bir dile



aktarılabileceğini, bunun da çok zor bir edebi uğraş olduğunu düşünüyorum: Her şiir çevirisinin bir yönüyle yeniden yazılmış bir şiir olduğuna inananlardanım. Bu nedenle çevirilere emeği geçen çevirmen-yazarlar ayrıca bir kutlamayı hak ediyor.

Bu duygularla Dünya Şiir Günü'nü kutluyor ve başta sayın Mine Özyurt Kılıç ve Hüseyin Alhas olmak üzere yapıta emeği geçen herkesi tebrik ediyor, bütün okurlara iyi okumalar diliyorum.

# **POETRY and HUMAN BEINGS**

**Prof. Dr. M. Hakan Türkçapar**  
**Vice Rector,**  
**Social Sciences University of Ankara**

Every branch of art has its own raw material and its unique method to process this material. While a painter needs paint supplies, a sculptor deals with mass; a musician's tools are notes and sounds while a writer employs language; for a director, a script, music and actors are essential... Poetry is perhaps the most prominent literary genre in which the use of words is of central importance. Language is fundamental in making us more human since attention to language is the *sine qua non* of the significance we attach to thinking. Therefore, our ability to communicate an idea is directly related to our linguistic capacity. This makes poetry a literary genre in which the language appears in its most laconic and dense form. A poem, sometimes even a single line, will tell in a flash what is normally stated through dozens of pages.

When I was asked to write a brief foreword for this selection prepared for March 21, World Poetry Day, I accepted it with great pleasure. This selection of beautiful poems, which is a product of great effort, does two important things: It not only introduces original poems from various languages but also enables us to read them in translation. I think that poetry

cannot be translated; it can only be transferred to another language which is a very difficult literary endeavour: I am one of those who believe that every poem in translation is a product of rewriting. Therefore, translators, i.e. writers, who contributed to this selection deserve a special mention.

With these feelings, I celebrate World Poetry Day and congratulate everyone who contributed to this book, especially Mine Özyurt Kılıç and Hüseyin Alhas, and I wish you all a pleasant reading.

## SUNUŞ

**Prof. Dr. M. Akif Kireçci**

**UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Başkan  
Yardımcısı**

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Yabancı Diller Fakültesinin değerli öğretim üyeleri ve öğrencilerinin katkılarıyla her sene, UNESCO'nun Dünya Şiir Günü olarak ilan ettiği 21 Mart tarihinde, belirli bir tema altında bir şiir dinletisi düzenleyerek dünyanın farklı dillerinden şiirleri, bu dilleri ana dili olarak konuşan öğretim üyelerinin ağızından dinleyicilere sunuyor.

2020 yılı etkinliğinin ana teması, çağımızın en önemli konularından ve siyasal, toplumsal, ekonomik ve çevresel açılardan tüm dünyayı ve ülkemizi derinden etkileyen göç konusu. Dünyanın bir çok yerinde gönüllü ve zorunlu göç yoluyla, insanlar bir bölgeden başka bir bölgeye hareket ediyor. Bu hareket zorunlu göç kapsamında gerçekleştiğinde, ona trajediler, ve gözyaşları eşlik ediyor. Çocuklar, kadınlar ve yaşlıların yanı sıra gençler, dalga dalga bir bölgeden diğerine hareket ederken, aslında –istenmeseler bile–gittikleri yerlere farklı kültürleri aşıyor, yeni dinamizmler kazandırıyor. Dünya ve toplumlar, böylece bir taraftan hüznün yaşarken diğer

tarafından kendilerini yenileme imkanı elde ediyorlar. UNESCO bütün toplumları ve yöneticileri bu göç hareketlerinden oluşan insanlık hallerini tanımaya davet ediyor, göçmenlere insani muamele konusunda çaba gösteriyor. Türkiye de dünyada en çok yerlerinden edilmiş insan barındıran ülkelerden birisi olarak kaynaklarını ve imkanlarını paylaşıyor.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ile ASBÜ GAUM Küresel Göç Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi'nin işbirliği ile Asya'dan Güney Amerika'ya geçmişten günümüze uzanan onlarca şiiri dinleyicilerle buluşturacak olan 2020 Dünya Şiir Günü etkinliği, dünyayı etkisi altına alan Korona Virüsü salgını nedeniyle gerçekleştirilemedi. Bu nedenle, bu etkinlikte yer alacak şiirler, şiirlerin yazıldıkları dilin yanı sıra Türkçe ve İngilizce çevirileriyle beraber bir kitapta toplanarak okuyuculara sunuluyor.

Kitapta Sümerce, Latince, Çince, İngilizce, Türkçe, İtalyanca, Japonca, Adigece, İspanyolca, Rusça, Azerbaycan Türkçesi, Farsça ve Arapça dillerinde yazılmış on üç şiir kronolojik olarak sıralanıyor. Çevirilerin büyük bölümünün de ASBÜ Yabancı Diller Fakültesi öğretim üyeleri tarafından yapıldığı seçkide, Ovid'den Karacaoğlan'a, Du Fu'dan Neruda'ya pek çok şairin yanı sıra şairleri bilinmeyen anonim eserlere de yer veriliyor.

Göçün duygusal ve tarihsel kaydı anlamına gelen bu şiirleri daha çok kişiye ulaştırmayı, daha çok zihni uyandırmayı hedefleyen bu anlamlı çalışmaya emeği geçen herkesi ayrı ayrı tebrik ediyorum.

## **FOREWORD**

**Prof. Dr. M. Akif Kireççi**

**Vice President of the Turkish National  
Commission for UNESCO**

Social Sciences University of Ankara organizes poetry recital under a specific theme every year on March 21, which is declared by UNESCO as World Poetry Day, with the contributions of the members of the faculty and students of the School of Foreign Languages. These poems are presented to the audience every year by the members of the same faculty.

The main theme of the 2020 World Poetry Day event is migration, which is one of the most important issues of our age and which deeply affects the whole world and our country in several aspects including political, social, economic and environmental. In many parts of the world, people move from one region to another through voluntary and forced migration. When this movement takes place in the context of forced migration, it is mostly accompanied by tragedies and tears. As children, women and the elderly, as well as young people move from one region to another in waves, they actually instill different cultures and bring new dynamism to the places they go, even if they are not welcomed. Thus, the world and societies have the

opportunity to renew themselves while migrants experiencing sorrow and struggle. Through its established principles, UNESCO invites all societies and administrators to recognize and feel compassion for the human condition resulting from these migration movements, and strives for humane treatment of immigrants. Turkey, as one of the countries that is hosting the most displaced people in the world, shares its resources and facilities with those people as a host country.

Due to the Covid-19 pandemic, 2020 World Poetry Day event at SSUA was delayed. But now it is time. UNESCO Turkey National Commission with the Global Migration Research Center of the SSUA, are bringing dozens of poems from all around the world, from Asia to South America, to the attention of interested audience. The poems which take place in this event are presented to the readers in a book together with their Turkish and English translations as well as the language in which the poems are written.

Thirteen poems written in Sumerian, Latin, Chinese, English, Turkish, Italian, Japanese, Adyghe, Spanish, Russian, Azerbaijani Turkish, Persian and Arabic languages are listed chronologically in the book. Most of the translations were made by faculty members of the Faculty of Foreign Languages of SSUA. The collection includes many poets from Ovid to Karacaoğlan, Du Fu and Neruda, as well as anonymous works of unknown poets.



I congratulate each and every one who contributed to this meaningful work that aims to bring these poems, which means the emotional and historical record of migration to the attention of more people and awaken more minds.

# GÖÇ, İNSAN ve ŞİİR

**Prof. Dr. Şebnem Köşer Akçapar**

**ASBÜ Göç Merkezi Araştırmaları Merkezi  
Müdürü**

Göç, insanlık tarihi kadar eski ve çok katmanlı bir olgudur. Göçün farklı nedenleri ve farklı kategorileri bulunmasına rağmen, günümüzde çoğu zaman siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel nedenlerin afetler, iklim değişikliği, iç savaşlar, etnik ve dini ayrımcılık gibi sorunlarla tetiklenen ve birbirini içiçe girdiği durumları görmekteyiz. Bu nedenle, zorunlu ve gönüllü göç ayrımını yapmak artık daha zor hale gelmektedir. Uluslar arasında çizilen sınırlar bağlamında, göçler iç göç ya da dış göç olarak ikiye ayrılrsa da, zorunlu göçlerin büyük kısmını mülteciler gibi sınır ötesine geç(e)meyen yurtiçinde yerlerinden edilmiş insanlar oluşturmaktadır. Modern göç hareketlerinde kitlesel ve uzun süreli çözümsüzlükle karakter bulan, aynı zamanda araftaki hayatlara sıkışmış insanların yaşadıkları sosyal bilimlerde araştırma konularımızın odağına yerleşiyor. Dünya nüfusunun sadece %3.5’u hareket halinde olsa bile, göç her ülkeyi etkileyen ve siyasallaştırılmış bir konudur. Ayrıca, uluslararası göçün fakirlik, insan hakları, kalkınma gibi diğer küresel sorunlarla doğrudan ilişkisi bulunmaktadır. Dolayısıyla, göç olgusu, göç eden dışında çok fazla insanı etkilemekte; hem göç veren ülkede, hem

göç alan ülkede sosyal, siyasi ve ekonomik yankıları olmaktadır. İçinden geçtiğimiz bu dönemde, göçün giderek güvenleleştirildiğine ve popülist söylemler ile daha sorunlu hale getirildiğine tanıklık etmekteyiz. Bu durum, hiç şüphesiz, göçmen kimliklerinin yeniden inşasının yanı sıra, sosyal kabul ve aidiyet konusunda tekrar düşünmeye yol açmaktadır.

Ülkemiz göç hareketlerinin yabancısı değildir. Pek çoğumuz doğduğumuz şehir dışında yaşamakta ve ekmeğimizi kazanmaktayız. Tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'nin de geçmişten günümüze ekonomik ve siyasi nedenlerle pek çok göç tipolojisine maruz kaldığı herkesçe malumdur. Türk ve İslam tarihine bakıldığında, göçün önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Hicret, İslam tarihinde yeni bir başlangıç olarak kabul edilir. Coğrafyamız, yüzyıllar boyunca pek çok din mensubuna da ev sahipliği yapmıştır. 15. yüzyılda, Portekiz ve İspanya'dan sürülen Yahudiler Osmanlı'ya sığınmışlar; 1829-1914 yılları arasında Balkanlar ve Kafkaslardan 5-7 milyon arasında Müslüman yine Osmanlı İmparatorluğunda güvenli bir yaşama kavuşmuşlar; 1923 nüfus mübadelesi ile Yunanistan ve Ege adalarında yaşayan 500.000'in üzerinde Türk azınlık, yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde yeni hayatlarına başlamışlardır. Türkiye, onyıllar içinde çok farklı ülkelerden göç hareketlerine maruz kalmıştır. İkinci Dünya Savaşı sırasında, eğitimli binlerce Yahudi, Alman işgali altındaki Avrupa'dan Türkiye'ye kaçıp bir süre ülkemizde

yaşamışlar; 1980'lerde İran ve Irak'tan sığınmacılar siyasi nedenlerle geçici olarak ülkemize akın etmişler; 1990'larda, Arnavutlar, Pomaklar, Bulgaristan Türkleri, Boşnaklar, Türkistan ve Ahıska bölgelerinden zulme uğrayan Müslümanlar yine Türkiye'ye gelmişlerdir.

Günümüzde, Türkiye farklı göç hareketlerinde hem hedef hem de geçiş ülkesi konumundadır. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü istatistiklerine göre, 3.6 milyonu aşan geçici koruma altındaki Suriyeli ile 400.000 civarında büyük çoğunluğu Afgan, Iraklı ve İranlı olmak üzere uluslararası koruma altında sığınmacı bulunmaktadır. Ayrıca, 2000'li yıllardan bu yana Türkiye, Orta Doğu, Afrika ve Güney Asya dahil çok farklı ülkelerden gelen düzensiz göçmenler için bir geçiş ülkesi haline gelmiştir. Aynı zamanda, özellikle Orta Asya, Kafkaslar ve Doğu Avrupa'dan Türkiye'ye yönelik emek göçü devam etmektedir.

Bilindiği üzere, Türkiye aynı zamanda göç veren bir ülkedir. Batı Avrupa'ya yönelik 1960'larda başlayan işçi göçünden dünyanın her yerine dağılmış 6 milyonluk diasporaya dönüşen Türkiyeli göçmenler ise, artık yaşadıkları ülkelerde ekonomiye katkıda bulunan ve siyaseti etkileyen; sosyal ve ticari ağları, göçmen dernekleri ve federasyonlarıyla Türkiye ile sürekli iletişim halinde olan bir konuma gelmiştir. Göçle meydana gelen sosyal, iktisadi ve kültürel süreçleri daha iyi anlamaya eskisinden de fazla ihtiyaç vardır. İslamofobi, yabancı düşmanlığı, ırkçılık, ayrımcılık, sosyal dışlanma,

toplumsal tabakalaşma, toplumsal cinsiyet ve göçün kadınlaşması, toplumsal uyum(suzluk) sorunsalları göçün temel araştırma konuları arasında yer alan ve göçle gelen sosyal sorunlardan sadece birkaçıdır.

Göç bir yerden diğerine gitmekse eğer, en büyük göç zaten içimizde yaşanmaz mı? Nereye gidersek gidelim, anavatandan bir parça taşımaz mı? İşte edebiyat ve özellikle şiir, sayıların ve kuramların ötesinde bir alanda insanı tekrar odağına alarak bize göçü anla(t)mak için farklı bir kapı aralar. Türk edebiyatında da göç konulu şiirler karşımıza sıklıkla çıkar. Ölüm göç etmekle eş tutulur. Hasret, sıla, sürgün yine göç etmekle ilintilidir. Nazım Hikmet'in sürgün yılları memleket hasretiyle kokar:

*Memleketim, memleketim, memleketim,  
Ne kasketim kaldı senin ora işi,  
Ne yollarını taşımış ayakkabım,  
Son mintanın da sırtımda paralandı çoktan,  
Şile bezindendi.  
Sen şimdi yalnız saçımın akında,  
Enfarktında yüreğimin,  
Alnımın çizgilerindesin memleketim,*

*Memleketim,  
Memleketim...*

Cemal Süreya ise, *Göçebe* şiirinde hayat tarzını da göç imgesiyle bezeler:

*Biliyorsun ben hangi şehirdeysen  
Yalnızlığın başkenti orası*

Edip Cansever'in *Mendilimde Kan Sesleri* şiirinde pek yakında 60 yılını geride bırakacak Al(a)manya yolcuları adeta can bulur:

*Trenler tıklım tıklım  
Trenler cepheye giden trenler gibi  
İşçiler  
Almanya yolcusu işçiler  
Kadınlar  
Kimi yolcu, kimi gurbet bekçisi  
Ellerinde bavullar, fileler*

*Kolonyalar, su şişeleri, paketler*

*Onlar ki, hepsi*

*Bir tutsak ağaç gibi yanlış yerlere büyüyenler*

Farklı kültür ve dillerde aktarılan bu göç şiirleri ve tercümelerinin derlemesi uzun bir uğraşı sonucu sizlerle buluşuyor. Her biri, göçü – hissedilenleri, arkada kalanları, yola çıkanları – ele alıyor; yerinden yurdundan edilmenin zorluğuna olduğu kadar, umuda dair alışılmadık simgeler taşıyor. Keyifle okumanız dileğiyle.

# **POETRY and MIGRATION: HUMAN BEINGS as AGENTS in MIGRATION FLOWS**

**Prof. Dr. Şebnem Koser Akçapar**

**Director of Migration Research Center at  
ASBU**

We cannot deny the fact that migration is as old as history of mankind. Yet, in today's world, we tend to see securitization of migration and migration as a problem or challenge rather than as an opportunity. Although there are different reasons of displacement and neatly divided categories of migrants such as forced and voluntary, it has become more and more difficult to differentiate these categories since political, economic, and socio-cultural reasons are intertwined with each other usually triggered by disasters, climate change, uneven development, civil wars, failing states, ethnic and religious discrimination. Therefore, the thin line between economic and forced migration is often blurred. While the division between internal migration and international migration is still valid as it encompasses crossing man-made borders between nation-states – a relatively new concept in history, the vast number of forced migrants today are not refugees who are able to cross these borders but internally displaced people sharing the same problems albeit without any international protection. We witness protracted situations in many cases



with no solution at sight, ranging from Palestinians to Afghans with the new additions of other nationalities such as Syrians and Venezuelans. We think and write about migration as social scientists, however only 3.5 % of world's population is on the move which makes almost 270 million as international migrants. The significance of the migration phenomenon does not have anything to do with the mere numbers though. It is the reality that it affects everybody – not only those migrating, but also those who stay behind. Obviously, migration is related with wealth, development, and human rights or lack thereof. Therefore, it has the innate capacity to impact countries of origin and countries of destination as well as transit at social, economic and political levels. Social exclusion and racism targeted at immigrant communities entangled with populist discourses in many countries today open up new discussions on identity, belonging and social cohesion.

Turkey is no stranger to migration flows. We are a nation of migrants. Many people live - whether willingly or because of *force majeure* such as marriage, work, education, loss of land – outside their place of birth. In the 1950s, when Turkey experienced rapid urbanization and modernization of agriculture, millions changed places in such a short time altering demographics thanks to rural-urban migration. Throughout history, Turkey hosted many refugees and migrants coming from far away lands or near. While millions belonged to same ethnic and religious

origin, there were many from different cultures to find a safe haven in our country. Today, Turkey is designated as the country hosting the highest number of refugees and asylum seekers who were forced to leave their homelands. Most recent figures indicate the number of Syrians under temporary protection reached 3.6 million whereas there are almost half a million other nationalities, such as Afghans, Iraqis and Iranians. Apart from refugees, Turkey attracts many labor migrants from Central Asia, Eastern Europe and Caucasus. Other than being a destination country in international migration flows, Turkey is a hub for transit migration for diverse nationalities especially those originating from countries in Africa, South Asia, and the Middle East. Turkey is a migrant-sending country at the same time. We will be commemorating the 60<sup>th</sup> anniversary of Turkish migration to Germany in 2021. In 6 decades, Turkish *gastarbeiter* became a vibrant community. They constituted the largest minority in Germany and important part of more than 6 million diaspora living outside the country.

In such turbulent times, it is utmost crucial to grasp the social, cultural and economic dynamics of migration processes. Racism, xenophobia, Islamophobia, discrimination, social stratification, social exclusion, feminization of migration, social cohesion and integration are only some issues that needs to be unearthed and examined at length. To this end, there is a need to put human beings and human stories as the first and foremost

subject of study. What better medium is there to use than poetry if we would like to emphasize the agency within us all? This short poem titled *After Aleppo* by Jehan Bseiso, an American-Palestinian, depicts the despair, strength, hope, and in-between-ness of Syrian refugees very eloquently:

*I learned to read early.*

*But the truth is sometimes I wish the letters remained  
funny*

*drawings for longer, before the uninvited tyranny of  
words, and*

*before other tongues found home in my big  
mouth.*

*I don't mean it literally.*

*One day, we will go back to Aleppo you said.*

*You don't mean it literally.*

*Habeebi four years ago we shouted for change,  
and now we are*

*citizens of border towns.*

*We go from Turkey, to Lebanon, to Egypt, but we  
don't find*

*Aleppo.*

*We have food vouchers, and assistance criteria,  
and intermittent*

*empathy.*

*I don't write any more poetry.*

*The boat is sinking,*

*literally,*

*but I don't want to leave this room.*

*It smells like jasmine and you taste like freedom.*

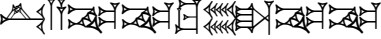
Poetry opens up a new world distancing us from elusive theories and fuzzy figures in migration. Rather, humans take the center stage in poems where emotions run deep with the use of metaphors, imagery, symbols that result in different interpretations in every reader. Turkish language is rich with similes in which death is akin to migration. In the Turkish literary scene, there are many master poets who had taken up themes of migration/exile/nostalgia/homesickness - Nazım Hikmet, Cemal Süreya, Edip Cansever and many more. This book on migration and poetry is an excellent example of integration, bringing successfully together different languages and different cultures in harmony under one roof. I am sure you will read these pages with great interest and come to appreciate diversity as the stronghold of mankind.

**ŒİRLER**

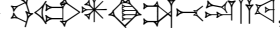
**POEMS**

## “Lugalbanda’nın Güneş’e Yakarışı”

### Anonim

Şiir, “Lugalbanda Dağ Mağarasında” adlı Sümer kral destanında yer alan şiirlerden bir tanesidir. Sümer katip geleneği eseri  (ud ul an ki-ta ba<sub>9</sub>-ra<sub>2</sub>-a-ba) “Eski günlerde, gök yerden ayrı iken” olarak kayda geçmiştir. Sümer ordusu Uruk kentinden uzak Aratta ülkesine yürürken Lugalbanda hastalanır. Silah arkadaşları onu ıssız bir dağ mağarasında bırakmak zorunda kalır. Güneşe dua eden Lugalbanda, yurduna duyduğu özlemi ifade eder.<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> , 135.-170. satırlar. Türkçe çeviri için bkz. Selim Ferruh Adalı ve Ali Turan Görgü, 2016. *Sümer Kral Destanları. Enmerkar ~ Lugalbanda*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul: 48-49. İngilizce çeviri için bkz. Vanstiphout, Herman, 2003. *Epics of Sumerian Kings: The Matter of Aratta* (Writings from the Ancient World 20). Society of Biblical Literature, Atlanta: 113, 115.

## Esas metin / Original text

135. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
136. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
137. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
138. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
139. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
140. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
141. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
142. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
143. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
144. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
145. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
146. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
147. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
148. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫
149. 𐎡𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫𐎠𐎥𐎢𐎫







## Transliterasyon / Transliteration

135. šeš-a-ne-ne ku-li-ne-ne
136. kug <sup>d</sup>lugal-ban<sub>3</sub>-da hur-ru-um kur-ra mu-ni-ib-tag<sub>4</sub>-a-aš
137. ir<sub>2</sub> diš-e a-nir diš-e
138. ir<sub>2</sub>-e nig<sub>2</sub>-šag<sub>4</sub>-ne-ša<sub>4</sub>-ka
139. šag<sub>4</sub> sig<sub>3</sub>-ge i-si-iš ga<sub>2</sub>-ga<sub>2</sub>-de<sub>3</sub>
140. šeš-gal-šeš-gal <sup>d</sup>lugal-ban<sub>3</sub>-da kur-ra ba-an-sun<sub>5</sub>-ne-eš
141. ud-ba lugal-ban<sub>3</sub>-da tu-ra-am<sub>3</sub> ud 2-am<sub>3</sub> i-ni-in-zal
142. ud 2-am<sub>3</sub> ud maš-am<sub>3</sub> ba-an-tah
143. dutu e<sub>2</sub>-a-ni-še<sub>3</sub> igi-ni ga<sub>2</sub>-ga<sub>2</sub>-gin<sub>7</sub>
144. maš-anše šurum<sub>3</sub>-še<sub>3</sub> sag il<sub>2</sub>-i-gin<sub>7</sub>
145. ud šu-nigin<sub>2</sub> a<sub>2</sub> ud-te-en-na-ra
146. i<sub>3</sub>-gin<sub>7</sub> su-na mu-na-hal-ha
147. tu-ra-na nu-um-ta-ab-ed<sub>3</sub>-de<sub>3</sub>
148. <sup>d</sup>utu-ra an-še<sub>3</sub> igi he<sub>2</sub>-em-ši-ib-il<sub>2</sub>-ia-ke<sub>4</sub>
149. a-a tud-da-na-gin<sub>7</sub> ir<sub>2</sub> ba-ši-in-pad<sub>3</sub>
150. šu sag<sub>9</sub>-sag<sub>9</sub>-ga-ni hur-ru-um kur-ra-kam mu-na-ab-zi-zi-zi-i
151. <sup>d</sup>utu silim ga-ra-ab-dug<sub>4</sub> nam-ba-tu-tu-de<sub>3</sub>-en
152. ur-sag dumu <sup>d</sup>nin-gal silim ga-ra-ab-dug<sub>4</sub> nam-ba-tu-tu-de<sub>3</sub>
153. <sup>d</sup>utu šeš-mu-ne-ka kur-ra mu-un-ed<sub>3</sub>-de<sub>3</sub>
154. a-a hur-ru-um kur-ra ki šur ki-ka nam-ba-tu-tu-de<sub>3</sub>
155. ki ama nu-gub-ba a-a nu-gub-ba
156. zu-a nu-gub-ba kal-la nu-gub-ba

157. ama-mu a dumu-mu nu-um-me  
 158. šeš-mu a šeš-mu nu-um-me  
 159. usar ama-mu e<sub>2</sub>-a kur<sub>9</sub>-ra-na ir<sub>2</sub>-mu nu-še<sub>8</sub>-še<sub>8</sub>  
 160. dingir ama dingir a-a ul-sug<sub>2</sub>-ge-eš-a-ta  
 161. dingir nam-usar-ke<sub>4</sub> lu<sub>2</sub> ba-ra-an-ed<sub>3</sub>-de<sub>3</sub> im-me-a  
 162. ur nu-zu hul-a lu<sub>2</sub> nu-zu huš-am<sub>3</sub>  
 163. kaskal nu-zu gab kur-ra-ka  
 164. dutu lu<sub>2</sub> nu-zu lu<sub>2</sub> hul rib-ba-am<sub>3</sub>  
 165. a-gin<sub>7</sub> ki-lul-la nam-ma-e  
 166. še-gin<sub>7</sub> sahar šeš-a nam-ba-da-gu<sub>7</sub>-e  
 167. gešpu-gin<sub>7</sub> edin ki nu-zu-ga<sub>2</sub> nam-ba-e-de<sub>3</sub>-šub-bu-  
 de<sub>3</sub>-en  
 168. mu in-na šeš-mu-ne-ka nam-ba-an-ku<sub>4</sub>-ku<sub>4</sub>-de<sub>3</sub>-en  
 169. su-lum-mar du<sub>10</sub>-sa-mu-ne-ka nam-ba-an-ku<sub>4</sub>-ku<sub>4</sub>-  
 de<sub>3</sub>-en  
 170. dim<sub>2</sub>-ma-gin<sub>7</sub> kur-ra muš<sub>3</sub> nam-ba-an-tum<sub>2</sub>-mu  
 171. <sup>d</sup>utu ir<sub>2</sub>-na šu ba-an-ši-in-ti  
 172. zi-šag<sub>4</sub>-gal<sub>2</sub>-la-ni hur-ru-um kur-ra-ka mu-ni-ib-e<sub>11</sub>-  
 de<sub>3</sub>

Transliterasyon: Selim Ferruh Adalı

## “Lugalbanda’nın Güneş’e Yakarışı”

135. Kardeşleri ve yoldaşları,
136. Kutsal Lugalbanda’yı terk ettiler,
137. Gözyaşı ve ağıt ile,
138. Gözyaşı ve dua ile,
139. Kederlenerek ve gözyaşı dökerek,
140. Lugalbanda’nın büyük kardeşleri dağda yola devam ettiler,
141. Lugalbanda hasta yattı, iki gün geçti,
142. Bu iki güne bir yarım gün daha eklendi,
143. Güneş’in gözleri evinin üstündeydi,
144. Hayvanlar, dışkılarına bakar iken,
145. Günün sonunda, akşam serinliğinde,
146. [Lugalbanda] ter içinde kalmıştı,
147. Hastalığı geçmemişti,
148. Yüzünü Güneş’e döndü,
149. Babasına yakaran çocuk gibi ağladı,
150. Mağarada zarif ellerini kaldırdı ve ona dua etti:
151. “Ey Güneş, sana selam olsun! Beni bu hastalıktan kurtar!
152. Ey Kahraman, Ningal’in oğlu, sana selam olsun!  
Beni bu hastalıktan kurtar!
153. Ey Güneş, kardeşlerim dağa tırmanıyor,
154. Ey Baba, bu mağarada, bu çok vahşi yerde, beni hasta hasta bırakma!

155. Burada anam yok, babam yok,
156. Tanıdığım yok, sevenim yok,
157. Burada “Ah vah yavrum!” diyecek anam yok,
158. “Ah vah kardeşim!” diyecek kardeşim yok,
159. Gelip ağlayacak anamın komşusu yok,
160. Ana tanrı ve baba tanrı burada olsaydı,
161. Komşuluk Tanrısı “Bu adam ölmesin!” derdi,
162. Yalnız köpek kederli, yalnız adam öfkeli olur,
163. Bu ıssız dağ başında,
164. Ey Güneş, yapayalnız bir adamım, durumum kötü,
165. Ölüm beni su gibi alıp götürmesin bu vahşi yerde!
166. Bir buğday tanesi gibi acı toprağa yedirme beni!
167. Bir topaç gibi atma beni bu ıssız yerlere!
168. Kardeşlerim küçümseyerek anmasın beni, kurtar beni bu hastalıktan!
169. Yoldaşlarım aşağılamasın beni, kurtar beni bu hastalıktan!
170. Sonum bir aciz gibi dağlarda olmasın!”
171. Güneş, Lugalbanda’nın gözyaşlarını sildi,
172. Mağarada cesaret ve güç vermişti ona.

Türkçesi: Selim Ferruh Adalı

## **“Lugalbanda’s Prayer to Sun”**

135. His brothers and companions
136. Abandoned Holy Lugalbanda in the mountain cave.
137. In tears and sighs,
138. In tears and wailing,
139. In grief and weeping
140. Lugalbanda’s older brothers took to the mountains again.
141. Lugalbanda lay ill for two days,
142. And half a day was added to those two days.
143. Then, when the Sun was already looking toward home,
144. When the animals lifted their heads toward their cow-pens,
145. At the end of the day, the cool of the evening
146. Flowed over his flesh like balm—
147. But his illness had not yet gone.
148. He lifted his eyes to the Sun in the sky,
149. Wept to him as to his bodily father.
150. In the mountain cave he raised his fair hands, praying:
151. “Sun, I salute you! Let me no longer be ill!
152. “Hero, Ningal’s son, I salute you! Let me no longer be ill!
153. “Sun, my brothers are now ascending the mountains—

154. "O father, let me not stay ill in the mountain cave,  
the most dismal place on earth!
155. "A place where there is no mother nor father,  
156. "Nor an acquaintance, nor a loved one!
157. "My mother is not here to say: 'Woe! My child!';  
158. "My brother is not here to say: 'Woe! My brother!'  
159. "My mother's neighbor who frequents our house is  
not here to wail for me.
160. "If mother god and father god were standing here,  
161. "The god of neighborliness would say: 'This man  
should not perish!'
162. "A dog unknown to anyone is sad; a man unknown  
to anyone is dreadful.
163. "And here, on this unknown road at the edge of the  
mountains,  
164. "O Sun, there now is such a man unknown by  
anyone: this is unbearable!
165. "Let me not be poured away like water in this  
dismal place;  
166. "Let me not yet eat bitter dust instead of barley;  
167. "Let me not be thrown away like a throwstick in the  
desolate plain!
168. "Let not my name be scorned by my brothers;  
169. "Let me not be made into a jest among my  
comrades;  
170. "Let me not come to my end in the mountains like a  
fool!"

171. The Sun accepted his tears;

172. He sent down his encouragement into the mountain  
cave.

English: Herman Vanstiphout



## “Sürgün Şiirleri”

**Publius Ovid Naso**

### *Tristia III. 1.*

Missus in hanc uenio timide liber exulis urbem  
da placidam fesso, lector amice, manum;  
neue reformida, ne sim tibi forte pudori:  
nullus in hac charta uersus amare docet.  
Haec domini fortuna mei est, ut debeat illam  
infelix nullis dissimulare iocis.  
Id quoque, quod uiridi quondam male lusit in aeuo,  
heu nimium sero damnat et odit opus.  
Inspice quid portem: nihil hic nisi triste uidebis,  
carmine temporibus conueniente suis.  
Clauda quod alterno subsidunt carmina uersu,  
uel pedis hoc ratio, uel uia longa facit;  
quod neque sum cedro flauus nec pumice leuis,  
erubui domino cultior esse meo;  
littera suffusas quod habet maculosa lituras,  
laesit opus lacrimis ipse poeta suum.  
Siqua uidebuntur casu non dicta Latine,  
in qua scribebat, barbara terra fuit.  
Dicite, lectores, si non graue, qua sit eundum,  
quasque petam sedes hospes in urbe liber."  
Haec ubi sum furtim lingua titubante locutus,  
qui mihi monstraret, uix fuit unus, iter.

"Di tibi dent, nostro quod non tribuere poetae,  
molliter in patria uiuere posse tua.  
Duc age, namque sequar, quamuis terraque marique  
longinquo referam lassus ab orbe pedem."

*Tristia III. 2.*

Ergo erat in fatis Scythiam quoque uisere nostris,  
quaeque Lycaonio terra sub axe iacet:

[...]

plurima sed pelago terraque pericula passum  
ustus ab assiduo frigore Pontus habet.

Quique, fugax rerum securaque in otia natus,  
mollis et inpatiens ante laboris eram,  
ultima nunc patior, nec me mare portubus orbum  
perdere, diuersae nec potuere uiae;  
sufficit atque malis animus; nam corpus ab illo  
acceptit uires, uixque ferenda tulit.

Dum tamen et terris dubius iactabar et undis,  
fallebat curas aegraque corda labor:  
ut uia finita est et opus requieuit eundi,  
et poenae tellus est mihi tacta meae,  
nil nisi flere libet, nec nostro parcior imber  
lumine, de uerna quam niue manat aqua.

Roma domusque subit desideriumque locorum,  
quicquid et amissa restat in urbe mei.

Ei mihi, quo totiens nostri pulsata sepulcri  
ianua, sed nullo tempore aperta fuit?

Cur ego tot gladios fugi totiensque minata  
obruit infelix nulla procella caput?

### ***Tristia III. 1.***

Bu şehre göndermiş olsalar da beni, bir sürgünün  
kitabıyım ben, korku içinde

Bitkin düşmüş biri olarak, bana bir el uzatın, değerli  
okurum.

Korkmayasınız, sizin için bir utanç vesilesi olacak da  
değilim

Bu şiirimde tek bir dizede aşktan söz edilmez.

İşte benim ustamın talihi budur; bahtsız bir kişi

Herhangi bir latife edip saklamamalı talihini.

Gençlik çağında kapılmıştır o şiirin rüzgârına;

Ama artık çok geç, o şiire lanet okuyor, nefret duyuyor.

Siz bana kulak verin. Burada hüzünden başka bir şey  
görmeyeceksiniz,

Buradaki şiir de buna uygun olacaktır.

Eğer bu ağıtın dizeleri farklı noktalarda durursa

Bunun sebebi ya vezin ölçüsü ya da yolculuğun  
uzunluğudur.

Ne sedir yağına bulanmış altın sarısıyım ne de  
süngertaşıyla pürüzsüzleştirildim;

Efendimden daha güzel görüneyim diye utançtan  
kıpkırmızıyım.

Eğer dizelerin üstünde silme izleri varsa

Şairin gözyaşlarıyla şiirini yıkamış olmasıdır sebebi.

Şiirde yazılanlar Latinceye özgü değil gibi olursa,

Bir barbar diyarında yazılmış olmasıdır sebebi.

Söyleyin bana, okurlarım, nereye gittiğim, nerede  
yaşadığımı sorun değilse

O hâlde yabancı diyarlarda yazılan bir kitap, şehre gelecektir.

Çekinerek, tereddüt ederek konuşmuşken böyle,  
Zor da olsa buldum bana bir yol gösterecek.

“Tanrılar, şairimize lütfetmedikleri şeyleri sana  
bağışlasın,

Vatanında dingin bir hayat yaşayasın.

Bana yol göster! Her ne kadar uzaktaki bir dünyadan,  
bitkin bir hâlde

Karayı ve denizi aşmış olsam da, yine de takip  
edeceğim seni”.

### ***Tristia III. 2.***

Karada ve denizde birçok tehlike atlattım,  
Ve artık, sürekli buz gibi havası olan Pontus sahip bana.  
Bir zamanlar iş güçten uzak duran, güven ve refah dolu  
bir hayata doğmuş,  
Narin ve zahmet çekmeye karşı dayanaksız olan ben,  
Artık çok zor şeylere katlanıyorum; ne limansız denizler  
Ortadan kaldırılabildi beni, ne de uzak yolculuklar.  
Ruhum ne kadar da bahtsızmış; bedenimse, ruhumdan  
Güç alarak, göğüs geriyor katlanılmaz şeylere.  
Karada ve denizde zorluklar yaşasam da,  
Oyaladı bu zorluklar tasalarımı ve hasta yüreğimi.  
Artık yol bittiğine göre, yolculuk zahmeti de bitti,  
Cezamı çekeceğim yere geldim.  
Tek yaptığım şey ağlamak; gözlerimden dökülüyor  
Göz yaşlarım, tıpkı kışın yağan kar taneleri gibi.  
Roma; biricik memleketim ve özlemini çektiğim yerler  
Gözümde tütüyor; yitirdim artık orada sahip olduğum her  
şeyi.  
Yazık bana! Kendi mezarımın kapısını ne kadar çok  
çalsam da  
Açılmadı bu kapı hiçbir zaman bana.  
Neden o kadar çok kılıç, sık sık tehditkâr şekilde esen  
Fırtınalar, almadı bu talihsiz kelleyi?

Türkçesi: Samet Özgüler

***Tristia III. 1.***

‘I come in fear, an exile’s book, sent to this city:  
kind reader, give me a gentle hand, in my weariness:  
don’t shun me in fear, in case I bring you shame:  
not a line of this paper teaches about love.  
Such is my author’s fate he shouldn’t try,  
the wretch, to hide it with any kind of wit.  
Even that unlucky work that amused him  
in his youth, too late alas, he condemns and hates!  
See what I bring: you’ll find nothing here  
but sadness, poetry fitting circumstance.  
If the crippled couplets limp in alternate lines,  
it’s the elegiac metre, the long journey:  
If I’m not golden with cedar-oil, smoothed with pumice,  
I’d blush to be better turned out than my author:  
if the writing’s streaked with blotted erasures,  
the poet marred his own work with his tears.  
If any phrase might not seem good Latin,  
it was a land of barbarians he wrote in.  
If it’s no trouble, readers, tell me what place,  
what house to seek, a book strange to this city.’  
Speaking like this, covertly, with anxious speech,  
I found one, eventually, to show me the way.  
‘May the gods grant, what they denied our poet,  
to be able to live in peace in your native land.  
Lead on! I’ll follow now, though, weary, I come  
by land and sea from a distant world.’

***Tristia III. 2.***

So it was in my destiny to visit Scythia too,  
and the land that lies under the Lycaonian pole:  
neither you, you crowd of learned Muses,  
nor you Apollo have brought aid to your priest.  
It's no help to me I played about, without real sin,  
that my Muse was more wanton than my life,  
since I've suffered many dangers on land and sea,  
and Pontus, seared by perpetual frost, holds me.  
I who fled from 'business', born for idle ease,  
I was tender, and incapable of labour,  
now I endure the extremes, no harbourless seas  
no far-flung journeys have had the power to kill me:  
my spirit matched my ills: my body borrowed  
strength from it to bear what's scarcely bearable.  
Still, while I was hurled, anxious, over land and sea,  
the effort masked my cares, and my sick heart:  
so, now the journey's done, the toil is over,  
and I've reached the country of my punishment,  
only grieving pleases, there's no less rain from my eyes  
than water from the melting snow in springtime.  
Rome's in my thoughts, and home, and longed-for  
places,  
whatever of mine remains in the city I've lost.  
Ah, how often I've knocked at the door of my own tomb  
and yet it has never opened to me!



Why have I escaped so many swords, so many  
storms that threatened to overwhelm an ill-starred life?

English: A. S. Kline

## 春望

“Baharın Seyri”

Du Fu (杜甫)

国破山河在，城春草木深。

感时花溅泪，恨别鸟惊心。

烽火连三月，家书抵万金。

白头搔更短，浑欲不胜簪。

## “Baharın Seyri”

Memleket viran halde, dağlar nehirlerse eskisi gibi  
yerinde,  
Bahar yüzünü gösterince şehre, yoğunluk düştü ağaca  
çimene.  
Gözlerim yaşarır bakınca memleketin ahvaline açan  
çiçeklere,  
Hüzne kapılıp ürperirim kuşlar yuvasından ayrı.  
Savaşın alevleri sürüyor üç aydan beri,  
Evden gelen mektubun on bin altından fazladır değeri.  
Hüzünle düşüncelere dalıp kaşıdıkça ak saçlarım daha da  
seyrelmiş,  
Öyle ki neredeyse toka tutmaz bir hale gelmiş.

Türkçesi: Ayşe Öztürk

### **“View in Spring”**

The state broken, its mountains and rivers remain,  
The city turns spring, deep with plants and trees.  
Stirred by the time, flowers, sprinkling tears,  
Hating parting, birds, alarm the heart.  
Beacon fires stretch through three months,  
A letter from family worth ten thousand in silver.  
I’ve scratched my white hair even shorter,  
Pretty much to the point where it won’t hold a hatpin.

English: Stephen Owen

## “The Wanderer”

### “Yolgezer”

#### Anonim

Hwær cwom mearg? Hwær cwom mago?  
Hwær cwom mabþungyfa?  
Hwær cwom symbla gesetu?  
Hwær sindon seledreamas?  
Eala beorht bune!  
Eala byrnwiga!  
Eala þeodnes þrym!  
Hu seo þrag gewat,  
genap under nihthelm,  
swa heo no wære.  
Stondeð nu on laste  
leofre duguþe  
weal wundrum heah,  
wyrmlicum fah.  
Eorlas fornoman  
asca þryþe,  
wæpen wælgifru,  
wyrd seo mære,  
ond þas stanhleoþu  
stormas cnyssað,  
hrið hreosende  
hrusan bindeð,

wintres woma,  
þonne won cymeð,  
nipeð nihtscua,  
norþan onsendeð  
hreo hæglfare  
hæleþum on andan.  
Eall is earfoðlic  
eorþan rice,  
onwendeð wyrda gesceaft  
weoruld under heofonum.  
Her bið feoh læne,  
her bið freond læne,  
her bið mon læne,  
her bið mæg læne,  
eal þis eorþan gesteal  
idel weorþeð!

## “Yolgezer”

(92a-110a)

Nerdedir o at? Nerdedir binicisi?  
Ganimetin bağışlayıcısı nerede?  
Ziyafet sofrasında yerimiz,  
Şölen salonundaki neşemiz nerede?  
Heyhat o parlak kadehe!  
Heyhat o zırhlı yiğide!  
Heyhat o prensin görkemine!  
Nasıl geçti o zaman,  
gölge gibi gecenin karanlığında,  
sanki hiç var olmamışçasına.  
Şimdi o aziz yiğitlerin yerinde  
yılanlarla bezeli,  
alabildiğine yüksek bir duvar durur.  
Kana susamış  
mızrakların kudreti  
katletti yiğitleri,  
ah, acı kader!  
Ve fırtınalar aşındırır bu kayalıkları,  
kışın belirtisi  
yağan kar esir eder dünyayı;  
Sonrasında gece çöküp  
karanlık hükmedince gökyüzüne;  
sert bir dolu fırtınası  
eser kuzeyden,

insana düşman.  
Acılar kuşatır  
tüm yeryüzü krallığını,  
değiştirir kaderin buyruğu  
gökler altındaki dünyayı.  
Burada zenginlik geçici,  
dost geçici,  
insan fani,  
hısım fanidir,  
bu dünyayı var eden ne varsa  
heba olmaya mahkumdur.

Türkçesi: Hüseyin Alhas



## **“The Wanderer”**

Where is the horse gone? Where the rider?

Where the giver of treasure?

Where are the seats at the feast?

Where are the revels in the hall?

Alas for the bright cup!

Alas for the mailed warrior!

Alas for the splendour of the prince!

How that time has passed away,

dark under the cover of night,

as if it had never been!

Now there stands in the trace

of the beloved troop

a wall, wondrously high,

wound round with serpents.

The warriors taken off

by the glory of spears,

the weapons greedy for slaughter,

the famous fate (turn of events),

and storms beat

these rocky cliffs,

falling frost

fetters the earth,

the harbinger of winter;

Then dark comes,

nightshadows deepen

from the north there comes  
a rough hailstorm  
in malice against men.  
All is troublesome  
in this earthly kingdom,  
the turn of events changes  
the world under the heavens.  
Here money is fleeting,  
here friend is fleeting,  
here man is fleeting,  
here kinsman is fleeting,  
all the foundation of this world  
turns to waste!

English: Sean Miller

## “163. Koşma”

### Karacaoğlan

Çıktım yücesine seyran eyledim  
Dost ile gezdiğim çöller perişan  
Bir başıma olsam gam çekmez idim  
Bir ben değil cümle alem perişan

Başı pare pare dumanlı dağlar  
Hastanın halinden ne bilir sağlar  
Bozulmuş siyeci virane bağlar  
Bülbülün konduğu güller perişan

Ezel biz de binerdik Arab ata  
Türlü nimet çekilirdi somata  
Terkettim sılayı çıktım gurbete  
Altı Arab atlı beyler perişan

Fenadır dünyanın ötesi fena  
Biz de erişemedik bir eyi güne  
Terketmiş ilini bir benli suna  
Ördeği gelmeyen göller perişan

Karac'oğlan der ki olaydı sözüm  
Ayağın altına tüabdır yüzüm  
Kırılmış perdesi çalmıyor sazım  
Sazlar düzen tutmaz teller perişan

**“Koşma 163”**

I went up to the wild, high places  
Where once I walked with my friend  
If mine were the only cares, I could bear them  
But all the world is desolate

The peaks are hidden, lost in the clouds  
How can the healthy understand the sick?  
Hedges are trampled and vineyards blighted  
The nightingale’s rose is desolate

In the past, we rode on Arabian steeds  
And sat at long tables laden with feasts  
I deserted my birthplace and went abroad  
Chiefs with fine Arab horses are desolate

The world’s other side is an evil place  
Where fortune never designs to smile  
A speckled duck has left her homeland  
The lake’s still surface is desolate

Karac’oğlan cries, where are my songs?  
My face is earth under your feet  
My saz is broken, I cannot play  
Its strings are tuneless and desolate

English: Seyfi Karabaş & Judith Yarnall

**“Passaggio Notturmo”**

**“Gece Geçışı”**

**Vincenzo Cardarelli**

Giace lassù la mia infanzia.  
Lassù in quella collina  
ch'io riveggo di notte,  
passando in ferrovia,  
segnata di vive luci.  
Odor di stoppie bruciate  
m'investe alla stazione.  
Antico e sparso odore  
simile a molte voci che mi chiamino.  
Ma il treno fugge. Io vo non so dove.  
M'è compagno un amico  
che non si desta neppure.  
Nessuno pensa o immagina  
che cosa sia per me  
questa materna terra ch'io sorvolo  
come un ignoto, come un traditore.

## “Gece GeçiŖi”

IŖıklarla pırıl pırıl  
bir trenle geerken gece  
gördüğüm Ŗu tepecikte,  
iŖte Ŗurda,  
yukarlarda,  
ocukluğum yatar benim.  
Yanık sap kokusu  
dolduruyor içimi istasyonda.  
Beni çağırın sayısız sesi andırın  
eskil ve yaygın koku.  
Ama gidiyor tren.  
Nereye gittiğimi ben de bilmiyorum.  
Uykudan gözünü bile açmayan  
bir yol arkadaŖım var.  
Bir yabancı gibi bir hain gibi  
geçtiğim bu ana toprağının  
benim için ne olduğunu  
ne düşünür ve düşler başkası.

Türkesi: Bedrettin Cömert

## **“Night Landscape”**

It lies up there my childhood.  
There upon that hill  
that I see again at night,  
passing by on the railway,  
marked by bright lights.  
Smell of burnt stubble  
strikes me at the station.  
Ancient and diffuse smell  
similar to many voices calling me.  
But the train flees. I go, not knowing where.  
My company is a friend  
who is not even awake.  
No one thinks or guesses  
what it means to me  
this motherly land which I overfly  
like a stranger, like a betrayer.

English: Alessandro Baruffi

帰郷

“Eve Dönüş”

Chūya Nakahara (中原中也)

柱も庭も乾いてゐる  
今日は好い天気だ  
縁の下では蜘蛛(くも)の巣が  
心細さうに揺れてゐる

山では枯木も息を吐く  
あゝ今日は好い天気だ  
路傍(ばた)の草影が  
あどけない愁(かなし)みをする

これが私の故里(ふるさと)だ  
さやかに風も吹いてゐる  
心置なく泣かれよと  
年増婦(としま)の低い声もする

あゝ おまへはなにををして来たのだと.....  
吹き来る風が私に云ふ  
『山羊の歌』より



## “Eve Dönüş”

Sütunlar da bahçe de kurumuş  
Bugün, güzel bir hava var  
Köşedeki örümcek ağı  
Yalnız titriyor

Dağlarda kurumuş ağaçlar nefes alıyor  
Oh, bugün, güzel bir hava var  
Yol kenarındaki çalılık gölgesi  
Masum bir keder bırakıyor - yaratıyor

Burası benim memleketim  
Ferah bir rüzgar esiyor  
Göz yaşlarım usulca kendini bırakıyor  
Yaşlı kadın sesim çıkıyor hafifçe

Ah, sen neler yaptın da döndün  
Esen rüzgar soruyor bana...

Türkçesi: Nuray Akdemir

## **“Homecoming”**

Dried are the columns and garden  
A nice weather there is today  
The spider web on the corner  
Lonely shivers

Dried trees in the mountains are breathing  
Oh, a nice weather there is today  
The shade of the bushes on the roadside  
Gives a feeling of innocent grief

This is my hometown  
A fresh wind is blowing  
My tears gently touch my cheek  
Crone-like voice of mine faintly clatters

Oh, what have you done to return  
Asks the blowing the wind...

English: Hüseyin Alhas

“Адыгэ хэку”

“Ана Vatanımız”

**Anonim**

Адыгэ уафэ,  
Адыгэ щЫльэ,  
Уэгум сихьамэ,  
ЩЫльэр си плъапІэщ.  
Адыгэ уафэ,  
Адыгэ щЫльэ,  
Уи лъахэм ситмэ,  
Дунейм сытеткэ!

Уи кьалэ щхьиблым  
Зыкь(ы)рагьэщхьу,  
Вагьуэзэшиблыр  
ЖэщкІэ зэщІоблэ(р).  
А блым еянэу,  
Нэхь ябжьыфІэкІыу  
Си гурыфІыгьуэр  
Адыгэ хэкукэ!

Уи губгьуэ куэщІыр  
Пшэплъу хадыкІыр,  
Тэрч кьызэрокІри  
Псыдзэ зэхешэ(р).  
Шым сыгьэшэси

Дэни сыгъакІуэ,  
Вагъуэ жыпІамэ —  
Дыгъэ къэсхьынкъэ!

Уи нэр зыдэплъэм  
Уи лъэр лъоІэсыр.  
Къырым илъ дани  
УлъэІэсакъэ!  
Адыгэ уафэ,  
Адыгэ щІылъэ,  
Уи лъахэм ситмэ,  
Дунейм сытеткъэ!

## “Ana Vatanımız”

Dünyadaki bu azametli kaleden  
Cennetin doruğuna ulaşır havada süzülürüm  
Çerkes cenneti,  
Adige topraklarında.  
Sadece bulduğumda yüreğimi  
Adige semalarında,  
Ocağımın tütüğü dizinin dibinde,  
O zaman dipdiri yaşayan bir varlığım!

Yedi büyük kasaban  
İhtişamıyla parıldar,  
Tıpkı Büyük Ayının  
Yedi gece yıldızı gibi.  
Bu parıl parıl yedinin sekizincisi,  
Daha da heybetli ve kutsal olanı,  
Kalbimin gerçek tesellisi ve sığınağı,  
İşte bizim Çerkes vatanımız, Çerkes halkımız!

Akşam karanlığı çökünce bereketli geniş kırlarına  
En göz alıcı nakış işlenmiştir topraklarına.  
Sanki bereketli, kudretli ulu Terek  
Portresini gümüş tufanlarıyla yıkamış gibi.  
İnsanı huşu içinde bırakan o zarif küheylana bindir beni,  
Nereye istersen gönder; yaparım her şeyi senin için.  
Dersen “bana semadan bir yıldız getir”  
Zevkle getiririm sana azametli Güneşi.

Ufkunda gördüklerin  
Azametle kazandıdır.  
Kırım'ın seçkin ipekleri bile  
Ganimetindir; buradadır.  
Yüreğimi sadece  
Çerkes kubbesine,  
Adige toprağına kattığımda  
İşte o zaman varlığımda anlam bulur, dirilirim!

Türkçesi: Zümre Gizem Yılmaz Karahan

## **“Circassia – Our Motherland”**

Circassian heaven,  
Adiga earth,  
I ascend and soar right into heaven's zenith,  
From my lofty watch bastion here on earth.  
Adiga firmament,  
Circassian soil,  
It is only when I reside by your hearth,  
That I am most alive on this Earth!

Thy seven large towns  
Gloriously flicker,  
Like the seven night stars  
Of the great Dipper.  
The eighth of these fine seven,  
Even more august and solemn –  
My true comfort and haven –  
Is verily our Circassian nation!

On thy abundant and expansive steppes in the evening  
A most vivid embroidery is depicted by the gloaming,  
And as the fecund and mighty Terek waxeth great  
It washeth silver inundations onto the portrait.  
Mount me on my awesome, but elegant, steed,  
And dispatch me anywhere for some deed,  
"Fetch me a star from the heavens," if thou askest of me,  
It's the great Sun, instead, that I shall gladly bring thee!

The compass of what thine eyes see  
Is with tenacity attained by thee.  
Even the exquisite silk of the Crimea  
Thou, for spoil, hadst brought here!  
Circassian sky,  
Adiga land,  
It is only when I am in thy home and fold,  
That I am fully animated in this World!

English: Amjad Jaimoukha



## “Himno y Regreso”

### “Dönüş Sevinci”

**Pablo Neruda**

PATRIA, mi patria, vuelvo hacia ti la sangre.  
Pero te pido, como a la madre el niño  
lleno de llanto.

Acoge  
esta guitarra ciega  
y esta frente perdida.  
Salí a encontrarte hijos por la tierra,  
salí a cuidar caídos con tu nombre de nieve,  
salí a hacer una casa con tu madera pura,  
salí a llevar tu estrella a los héroes heridos.  
Ahora quiero dormir en tu substancia.  
Dame tu clara noche de penetrantes cuerdas,  
tu noche de navío, tu estatura estrellada.  
Patria mía: quiero mudar de sombra.  
Patria mía: quiero cambiar de rosa.  
Quiero poner mi brazo en tu cintura exigua  
y sentarme en tus piedras por el mar calcinadas,  
a detener el trigo y mirarlo por dentro.  
Voy a escoger la flora delgada del nitrato,  
voy a hilar el estambre glacial de la campana,  
y mirando tu ilustre y solitaria espuma  
un ramo litoral tejeré a tu belleza.

Patria, mi patria  
toda rodeada de agua combatiente  
y nieve combatida,  
en ti se junta el águila al azufre,  
y en tu antártica mano de armiño y de zafiro  
una gota de pura luz humana  
brilla encendiendo el enemigo cielo.  
Guarda tu luz, oh patria!, mantén  
tu dura espiga de esperanza en medio  
del ciego aire temible.  
En tu remota tierra ha caído toda esta luz difícil,  
este destino de los hombres  
que te hace defender una flor misteriosa  
sola, en la inmensidad de América dormida.

## “Dönüş Sevinci”

Vatanım, benim vatanım,  
Sana yönelttim,  
Akar kanımı.  
Ben, gözü yaşlı bebek,  
Anasına dil döken:  
Yalvarırım dur,  
Koru,  
Bu kör gitarayı,  
Bu yitik alını.  
Sana yeryüzünde,  
Oğullar bulmak için,  
Çıktım;  
Ve başuçlarında  
Bekleyeyim diye:  
Ak pak adın uğruna,  
Yer düşenlerin.  
Körpe ağacından,  
Bir ev kurmak için,  
Çıktım;  
Ve yaralı yiğitlere,  
Yıldızını götüreyim diye.  
Sende uyumak istiyorum,  
Bu gün de.  
Geceni ver bana,  
Bin telli geceni;  
Yıldızlı ölçünü,

Gemiden geceni.

Gölge deęiřtirmek istiyorum,  
Yurdum.

Gül deęiřtirmek istiyorum.

Kolumu,

İnce beline dolamak istiyorum.

Ayağının ucuna,

Çökmek istiyorum;

İçini görmek istiyorum,

Buędaym.

Bir nitrat çiçeği sececeęim,

İnce;

Buz gibi bir çandan,

Bir mekik iplięi eęireceęim;

O ıssız dillere destan köpüğünü,

Seyrederken senin:

Güzellięin için,

Sahillik bir kol öğreceęim.

Vatanım:

Gümbür gümbür sular,

Eriyen karla;

Çepeçevre vatanım.

Kükürtle hařır-neřir olur,

Kartal sende.

Mavi yakutlu,

Kakımlı Antartik elinde:  
Şıkır şıkır insan  
Bir ılık damlasıdır,  
Parlar;  
Düşman göğü aydınlatan.  
Aman ha, ışığına vatan,  
Karanlık, korkunç rüzgardan  
Koru,  
Sürt ümit başağını.  
Bu korlu ışığın tümü,  
Düştü senin,  
Irak topraklarına.  
Bu alınyazısını, insanların,  
Sırf bir sırlı çiçektir,  
Savundurur sana,  
Uyuyan Amerika'nın enginliğinde.

Türkçesi: Enver Gökçe

## “Hymn and Return”

Country, my country, I turn my blood in your direction  
But I am begging you the way a child begs its mother,  
With tears:

Take this blind guitar

And these lost features.

I left to find sons for you over the earth,

I left to comfort those fallen with your name made of  
snow,

I left to build a house with you pure timber,

I left to carry your star to the wounded heroes.

Now I want to fall asleep in your substance.

Give me your clear night of piercing strings,

Your night like a ship, your altitude covered with stars.

My country: I want to change my shadow.

My country: I want to have another rose.

I want to put my arm around your narrow waist  
and sit down on your stones whitened by the sea  
and hold the wheat back and look deep into it.

I am going to pick the thin flower of nitrate,

I am going to feel the icy wool of the field,

and staring at your famous and lonesome sea-forma

I'll weave it with them a wreath on the shore for your  
beauty.

Country, my country,  
entirely surrounded by aggressive water  
and fighting snow,  
the eagle and the sulphur come together in you,  
and a drop of pure human light  
burns in your antarctic hand of ermine and sapphire,  
lighting up the hostile sky.

My country, take care of your light! Hold up  
Your stiff straw of hope  
into the blind and frightening air.  
All of this difficult light has fallen on your isolated land,  
this future of the race,  
that makes you defend a mysterious flower  
alone, in the hugeness of an America that lies asleep.

English: Robert Bly

**“Жди меня и я вернусь”**

**“Bekle Beni”**

**Kostantin Simonov (Костантин Симинов)**

Жди меня, и я вернусь.  
Только очень жди,  
Жди, когда наводят грусть  
Желтые дожди,  
Жди, когда снега метут,  
Жди, когда жара,  
Жди, когда других не ждут,  
Позабыв вчера.  
Жди, когда из дальних мест  
Писем не придет,  
Жди, когда уж надоест  
Всем, кто вместе ждет.

Жди меня, и я вернусь,  
Не желай добра  
Всем, кто знает наизусть,  
Что забыть пора.  
Пусть поверят сын и мать  
В то, что нет меня,  
Пусть друзья устанут ждать,  
Сядут у огня,  
Выпьют горькое вино



На помин души...  
Жди. И с ними заодно  
Выпить не спеши.

Жди меня, и я вернусь,  
Всем смертям назло.  
Кто не ждал меня, тот пусть  
Скажет: - Повезло.  
Не понять, не ждавшим им,  
Как среди огня  
Ожиданием своим  
Ты спасла меня.  
Как я выжил, будем знать  
Только мы с тобой,-  
Просто ты умела ждать,  
Как никто другой.

## “Bekle Beni”

Bekle beni, döneceğim  
Bütün direncinle bekle beni.  
Bekle hüznün yağmurları  
Gökyüzünü kaplayınca,  
Karakış üşütürken bekle,  
Sarı sıcaklar yakarken bekle.  
Kimseler beklemezken bekle beni,

Unut anılarla yüklü bir geçmiş  
Ne bir mektup ne bir haber  
Gelmesin ne çıkar, bekle beni  
Bekle beni döneceğim  
Bekle, yalnızca sen bekle beni.  
Bekle beni döneceğim, bırak  
Beklemekten usanmış dostlarım  
Oğlum, anam, yoldaşlarım  
Öldüğümü sansınlar benim  
Umudu kesip bir ateşin başında  
Beni yâd edip içsinler ama sen  
İçme sakın yürek acısı o şaraptan  
İnançla, sabırla bekle beni.

Bekle beni, döneceğim  
Tüm ölümlere inat bekle.  
Çünkü o büyük bekleyişin

Düşman ateşinden kurtaracak beni.  
Bekle kızgın sıcaklar içinde,  
Karlar savrulurken bekle beni,  
Yalnızca seninle ben, ikimiz  
Ölümsüz olduğumuzu bileceğiz;  
O sırrı, o hiç kimsenin bilmediği.  
Kimseler beklemezken  
Beni beklediğini.

Türçesi: Sacide Üçer

## **“Wait for me”**

Wait for me and I'll come back!  
Wait with all your might!  
Wait when dreary yellow rains  
Tell you nothing's right;  
Wait when snow is falling fast;  
Wait when summer's hot;  
When no one waits for other men  
And all the past's forgot!  
Wait when those that wait with you  
Are bored and tired and glum,  
And when it seems, from far away,  
No letters ever come!

Wait for me and I'll come back!  
Wait in patience yet  
When they tell you off by heart  
That you should forget;  
And when my mother and my son  
Give up on me at last  
And friends sit sadly round the fire  
And talk about the past  
And drink a bitter glass of wine  
In memory of me –  
Wait! No rush to drink with them!  
Tell them to wait and see!

Wait for me and I'll come back,  
Escaping every fate!  
'Just a lot of luck!' they'll say,  
Those that didn't wait.  
They will never understand  
How, amidst the strife,  
By your waiting for me, dear,  
You had saved my life!  
Only you and I will know  
How you got me through!  
Simply – you knew how to wait!  
No one else but you!

English: Mike Munford

**“Heydər Baba'ya Səlām”**

**“Haydar Baba'ya Selam”**

**Muhammed Hüseyn Şehriyar**

Heydər Baba, ildırımlar şaxanda,  
Sellər, sular şakqıldıyup axanda,  
Gızlar ona səf bağılyup baxanda,  
Səlām olsun şovkətüzə elüzə,  
MənİM də bir adım gəlsün dilüzə.

Heydər Baba, kəhlik'lərün uçanda,  
Kol dibinnən dovşan galxup qaçanda,  
Baxçalarun çiçək'lənüp açanda,  
Bizdən də bir mümkün olsa yad elə,  
Açılmıyan ürək'ləri şad elə.

Bayram yeli çardaxları yıxanda,  
Novruz güli, gar çiçəği çıxanda,  
Ağ bulutlar köynək'lərin sıxanda,  
Bizdən də bir yad eliyən sağ olsun,  
Dərdlərimiz goy dikkəlsün dağ olsun.

Heydər Baba, gün daluvı dağlasın,  
Üzün gülsün, bulaxlarun ağlasın,  
Uşaxlarun bir dəstə gül bağlasın,

Yel gələndə ver gətirsin bu yana,  
Bəlkə mənim yatmış bəxtim oyana.

Heydər Baba, sənün üzün ağ olsun,  
Dört bir yanun bulağ olsun bağ olsun,  
Bizdən sora sənün başun sağ olsun,  
Dünya gazov-qədər ölüm itimdi,  
Dünya boyı oğulsuzdı, yetimdi.

Heydər Baba, yolum sənnən kəc oldı,  
Ömrüm keçdi, gələmmədim gec oldı,  
Heç bilmədim gözəllərin nec' oldı.  
Bilməzidim döngələr var, dönüm var,  
İtginlik' var, ayrılıq var, ölüm var.

Heydər Baba, iğit əmək' itirməz,  
Ömür geçər, əfsus bərə bitirməz,  
Nəmərd olan ömri başa yetirməz.  
Biz də vallah unutmırıq sizləri,  
Görəmməsək' həlal edün bizləri.

[...]

Göz yaşına baxan olsa gan axmaz,  
İnsan olan xəncər belinə taxmaz,  
Amma heyif kör tutduğun buraxmaz,  
Behiştimiz cəhənnəm olmaqdadur,  
Zilhiccəimiz məhərrəm olmaqdadur.

Xəzan yeli yarpaxları tökəndə,  
Bulut dağdan yenüp kəndə çökəndə,  
Şəyxəlişlām gözəl səsin çəkəndə,  
Nisgilli söz ürək'lərə dəyərdi,  
Ağaşlar da Allaha baş əyərdi.



## “Haydar Baba'ya Selam”

Haydar Baba, yıldırımlar çakınca,  
Seller sular şakıldayıp akınca,  
Kızlar ona saf bağlayıp bakınca,  
Selâm olsun, şevketinize, elinize,  
Benim de bir adım gelsin dilinize.

Haydar Baba, kekliklerin uçunca,  
Çalı dibinden tavşan kalkıp kaçınca,  
Bahçelerin çiçeklenip açınca,  
Bizi de bir mümkün ise yâd eyle,  
Açılmayan yürekleri şâd eyle.

Bayram yeli çardakları yıkınca,  
Nevruz gülü, kar çiçeği çıkınca,  
Ak bulutlar gömleklerini sıkınca,  
Bizi de bir yâd eyleyen sağ olsun,  
Dertlerimiz koy dikelsin, dağ olsun.

Haydar Baba, güneş sırtını dağlasın,  
Yüzün gülsün, çeşmelerin ağlasın,  
Çocukların bir deste gül bağlasın,  
Yel gelince ver getirsin bu yana,  
Belki benim yatmış bahtım uyana.

Haydar Baba, senin yüzün ak olsun,  
Dört bir yanın çeşme olsun, bağ olsun,  
Bizden sonra senin başın sağ olsun,

Dünya kaza ve kader, ölüm yitimidir,  
Dünya boyu oğulsuzdur, yetimdir.

Haydar Baba, yolum senden ayrıldı,  
Ömrüm geçti, gelemedim geç oldu,  
Hiç bilmedim güzellerin ne oldu,  
Bilmezidim dönemeç var, dönme var,  
Kaybolma var, ayrılık var, ölüm var.

Haydar Baba, yiğit emek yitirmez,  
Ömür geçer, esef yara kapatmaz,  
Nāmert olan ömrü tamamlayamaz,  
Biz de vallahi unutmayız sizleri,  
Göremesek helāl edin bizleri.

[...]

Gözyaşına bakan olsa kan akmaz,  
İnsan olan hançer beline takmaz,  
Ama yazık kör tuttuğunu bırakmaz,  
Cennetimiz cehennem olmaktadır,  
Zilhiccemiz muharrem olmaktadır.

Hazan yeli yaprakları dökünce,  
Bulut dağdan inip köye çökünce,  
Şeyhelislām güzel sesini yükseltince,  
Hasretli söz yüreklere değdi,  
Ağaçlar da Allah'a baş eğdi.

Türkçesi: Muharrem Ergin

## **“Hail to Haydar Baba”**

Haydar Baba when it thunders,  
Floods rush down  
Girls stand back and watch,  
I hail your glory and your people,  
May you remember our names too.

When your partridges take flight,  
When the rabbits hop out of the bushes,  
When your gardens have burst into blossoms,  
May you remember our name too,  
And make our depressed hearts happy.

When Nowruz gales uproot garden shelters!  
And Nowruz flowers and snow drops blossom!  
When the clouds wring out their clothes!  
Greetings to those who remember us,  
Let our sighs turn into mountains.

Haydar Baba may the sun warm your back,  
Make your smiles and your springs shed tears,  
Your children collect a bunch of flowers,  
Send it with the coming wind towards us,  
Perhaps my sleeping fortune would awaken!

Haydar Baba may you be fortunate!  
Be surrounded with springs and orchards!  
May you live long after us!

The world is paved with events, deaths and losses!  
This world has long been childless and an orphan!

Haydar Baba my way differed from yours,  
Life passed, I could not come until late!  
I could not learn what happened to your beautiful ones,  
Did not know there were perilous paths,  
Losses, separations and death.

Haydar Baba good sons are faithful,  
Life passes, regrets are wasteful,  
Disloyal sons won't live long,  
Believe me we have never forgotten you,  
Forgive us if we failed to see you.  
[...]

Blood is not shed if one sees another's woe!  
He who is human never carries a dagger!  
Alas, ignorance is a blinding trap!  
Our paradise is replaced with hell!  
Our happy days are turning mournful!

When autumn leaves fall,  
And clouds hover over our village,  
Skeykhalislam calling for prayer with pleasant voice,  
His spiritual words dropped on hearts,  
Even the trees bow to his prayer!

English: Gholam-Reza Sabri-Tabrizi

آه! لس آنجلس

“Ah, Los Angeles!”

Mecid Nefisi

آه لس آنجلس! تو را چون شهر خود می‌پذیرم  
و پس از ده سال با تو آشتی می‌کنم  
بی‌واهمه می‌ایستم  
به دیرک ایستگاه تکیه می‌دهم  
و در صداهاى آخر شبت گم می‌شوم

مردی از خط آبی “یک” پیاده می‌شود  
و به این سو می‌آید  
تا قهوه‌ای “چهار” را بگیرد  
شاید او هم از شب‌های دانشگاه برمی‌گردد  
در راه بر روی نامه‌ای اشک ریخته  
و از پشت سر صدای زنی را شنیده  
که لهجه‌ای آشنا دارد

در خط “چهار” انگار باران می‌آید  
زنی با چتر خود در گفت‌وگوست  
و مردی یکریز دسته‌ی سیفون را می‌کشد

دیروز به کارلوس گفتم  
“صبح‌ها از غرغاز چرخ تو بیدار می‌شوم”  
او قوطی‌های پیسی را جمع می‌کند

بابت هر یک، چهار سنت می‌گیرد  
و دوست دارد که به کوبا برگردد

از “پرومناد”، صدای خانه به دوش من می‌آید  
دل‌تنگ می‌خواند و گیتار می‌زند  
در کجای جهان می‌توانم  
نال‌های سیاه ساکسیفون را  
در کنار “چایم” چینی بشنوم  
و این پوست گرم زیتونی را از درون چشم‌های آبی بنگرم؟  
کبوتران سبک‌بال  
بر نیمکت‌های خالی نشسته‌اند  
و به دایناسوری می‌نگرند  
که آب مانده‌ی حوض را  
بر سر و روی کودکان ما فرو می‌ریزد

صدای مرضیه از تهران مارکت می‌آید  
برمی‌گردم و دل‌تنگ، پا بر گرده‌ی تو می‌گذارم  
آه! لس‌آنجلس  
رگ‌های پرخونت را حس می‌کنم  
تو به من آموختی که بپاخیزم  
به پای‌های زیبای خود بنگرم  
و همراه دیگر دوندگان ماراتون  
بر شانه‌های پهن تو گام بگذارم

یک بار از زندگی خسته شدم  
زیر پتویی چنبره زدم  
و با مرگ خلوت کردم  
تا اینکه از رادیوی همسایه

شعرهای شاعری روسی را شنیدم  
که پیش از آنکه تیرباران شود  
آنها را به حافظه‌ی زنش سپرد

آیا «آزاد» شعرهای مرا خواهد خواند؟  
روزها که به مدرسه می‌رویم  
از دور شماره‌ی اتوبوس را می‌بیند  
و مرا صدا می‌کند  
شب‌ها زیر دوش می‌ایستد  
و می‌گذارد تا قطره‌های آب  
بر اندام کوچکش فرو ریزند  
گاهی به کنار دریا می‌رویم  
او دوچرخه می‌راند  
و من اسکیت می‌کنم  
از دستگاهی پیسی می‌خرد  
و به من هم جرعه‌ای می‌دهد  
دیروز به خانه‌ی «رامتین» رفتیم  
پدرش از پارسیان هند است  
سدره و گُستی به تن داشت  
و خانه را رنگ می‌کرد  
بر آن چهار چوبه‌ی کوچک  
به بهدینی می‌مانست  
که از هر مز به سنجان پارو می‌کشد

آه! لس آنجلس  
بگذار خم شوم  
و بر پوست گرم تو  
گوش بگذارم

شاید در تو سنجان خود را بیابم  
نه! این سایش کشتی بر ساحل سنگی نیست  
غز غاژ چرخ‌های خط “هشت” است  
می‌دانم

در خیابان آیداهو پیاده خواهم شد  
از کنار چرخ‌های به جا مانده‌ی خانه بدوشان  
خواهم گذشت

از پله‌های چوبی بالا خواهم رفت  
در را خواهم گشود

دکمه‌ی پیام‌گیر را خواهم فشرد  
و در تاریکی چون ماهیگیری

منتظر خواهم ماند. (۱۰)



## “Ah, Los Angeles!”

Ah, Los Angeles! Seni kendi şehrim sayıyorum  
ve on yıldan sonra uzlaşıyorum seninle!  
Kaygısız dikiliyorum  
sırtımı durağın direğine yaslayarak.  
Kayboluyorum, senin gecenin geç saatlerinin sesinde.

1 Numaralı Mavi Hattan bir adam iniyor  
geçiyor bu yana doğru  
yakalamak için 4 Numaralı Kahve Rengi Hattı.  
O da belki fakültenin gecelerinden dönüyordur  
belki dökmüştür gözyaşlarını bir mektubun üzerine  
duymuştur omzunun üstünden  
tanıdık aksanlı bir kadının sesini.

4 Numaralı Kahve Rengi Hatta yağmur yağıyor.  
Kadının biri şemsiyesiyle konuşuyor  
boyuna bir sifonun kolunu çekiyor adamın biri.  
Dün Carlos’a dedim ki:  
“El arabanın gıcirtısı yüzünden sabahları uykumdan  
oluyorum.”  
Tanesi dört sent eden  
metal meşrubat kutularını topluyor o  
Küba’ya geri dönebilmek için.  
Benim evsiz adamın sesi geliyor Promenade’den  
içli söylüyor, çalıp gitarını.  
Dünyanın neresinde duyabilirim aynı anda

hem bir saksafonun kara iniltisini  
hem Çin işi rüzgar çanlarının sesini  
ve nerede görebilirim bu sıcak zeytuni teni  
mavi gözlerin ta içinde?  
Oynak güvercinler  
boş banklara kondular  
havuzdaki bayat suyu  
çocuklarımızın üstüne püskürten  
bir dinozora bakıyorlar.  
Tahran Pazarı'ndan Merziye çalınıyor.  
Geri dönüyorum ve hasretle  
ayaklarımla sırtına basıyorum.  
Ah, Los Angeles!  
Hissediyorum kanınla dolu damarlarımı.  
Görebileyim diye güzel ayaklarımı  
sen öğrettin bana ayakta durmayı  
ve öteki maratoncularla uyum içinde  
senin geniş omuzlarında koşmayı.

Bir defasında yorgun düştüm hayattan.  
Büzüşüp battaniyenin altında  
ölümle baş başa kaldım  
komşumun radyosundan  
bir Rus şairinin  
kurşuna dizilmeden önce  
karısına ezberlettiği şiirlerini işitinceye kadar.

Acaba oğlum Azad şiirlerimi okuyacak mı?

Gündüzleri okula gidiyoruz,  
otobüsün numarasını ta uzaktan okuyor  
ve sesleniyor bana.  
Akşamları dikiliyor düşün altında  
izin veriyor su damlacıklarının  
küçük bedeninden süzülmesine.  
Bazen deniz kıyısına gidiyoruz,  
o bisiklete biniyor  
ben patenle kayıyorum.  
Otomattan bir Pepsi alıyor  
bir yudum da bana veriyor.

Dün Ramtin'in evine gittik.  
Babası Hint Parsilerinden.  
sedre ve kutsi giymiş  
evi boyuyordu.  
O küçük iskelenin üzerinde  
Hormoz'dan Sencan'a kürek çeken  
bir Zerdüsti'ye benziyordu.

Ah, Los Angeles!  
İzin ver eğilip dayayayım kulağımı sıcak tenine.  
Belki kendi Sencan'ımı bulurum sende.  
Hayır, kayalık sahile sürtünen bir kayığın sesi değil bu,  
8 Numaralı Hattın motorunun gürültüsü, biliyorum.  
Idaho Caddesinde ineyeğim  
evsizlerin el arabalarının yanından geçeceğim  
tırmanacağım ahşap basamaklardan.

Kapıyı açar açmaz  
basacağım telesekreterin düğmesine  
ve bir balıkçı gibi  
beklemeye başlayacağım karanlıkta.

Türkçesi: M. Bülent Kılıç

**“Ah, Los Angeles”**

Ah, Los Angeles!  
I accept you as my city,  
And after ten years  
I am at peace with you.  
Waiting without fear  
I lean back against the bus post.  
And I become lost  
In the sounds of your midnight.

A man gets off Blue Bus 1  
And crosses to this side  
To take Brown Bus 4.  
Perhaps he too is coming back  
From his nights on campus.  
On the way he has sobbed  
Into a blank letter.  
And from the seat behind  
He has heard the voice of a woman  
With a familiar accent.  
On Brown Bus 4 it rains.  
A woman is talking to her umbrella  
And a man ceaselessly flushes a toilet.

I told Carlos yesterday,  
"Your clanging cart  
Wakes me up in the morning."

He collects cans  
And wants to go back to Cuba.  
From the Promenade  
Comes the sound of my homeless man.  
He sings blues  
And plays guitar.  
Where in the world can I hear  
The black moaning of the saxophone  
Alongside the Chinese chimes?  
And see this warm olive skin  
Through blue eyes?  
The easy-moving doves  
Rest on the empty benches.  
They stare at the dinosaur  
Who sprays stale water on our kids.  
Marziyeh sings from a Persian market  
I return,homesick  
And I put my feet  
On your back.  
Ah, Los Angeles!  
I feel your blood.  
You taught me to get up  
Look at my beautiful legs  
And along with the marathon  
Run on your broad shoulders.

Once I got tired of life  
I coiled up under my blanket

And remained shut-off for two nights.  
Then, my neighbor turned on NPR  
And I heard of a Russian poet  
Who in a death camp,  
Could not write his poems  
But his wife learned them by heart.

Will Âzad read my poetry?  
On the days that I take him to school,  
He sees the bus number from far off.  
And calls me to get in line.  
At night he stays under the shower  
And lets the drops of water  
Spray on his small body.  
Sometimes we go to the beach.  
He bikes and I skate.  
He buys a Pepsi from a machine  
And gives me one sip.

Yesterday we went to Romteen's house.  
His father is a Parsee from India.  
He wore sadra and kustî  
While he was painting the house.  
On that little stool  
He looked like a Zoroastrian  
Rowing from Hormoz to Sanjan.

Ah, Los Angeles!

Let me bend down and put my ear  
To your warm skin.  
Perhaps in you  
I will find my own Sanjan.  
No, it's not a ship touching  
Against the rocky shore;  
It's the rumbling Blue Bus 8.  
I know.  
I will get off at Idaho  
And will pass the shopping carts  
Left by the homeless  
I will climb the stairs  
And will open the door.  
I will start the answering machine  
And in the dark  
I will wait like a fisherman.

English: Mecid Nefisi



من أنا, دون منفي؟

“Kimim Ben, Sürgün Olmadan?”

Mahmoud Darwish

غريبٌ على ضفة النهر ,كالنهر ..يَربطُنِي  
باسمك الماء . لا شيء يُرجعني من بعيدي  
إلى نخلتي :لا السلامُ ولا الحربُ . لا  
شيء يُدخِلني في كتاب الأناجيل . لا  
شيء ... لا شيء يُومضُ من ساحل الجَزْر  
والمَدّ ما بين دجلةَ والنيل . لا  
شيء يُنزلني من مراكب فرعون . لا  
شيء يَحْمَلني أو يُحْمَلني فكرةً :لا الحنينُ  
ولا الوَعْدُ . ماذا سأفعل ؟ ماذا  
سأفعل من دون منفي ,وليلٍ طويلٍ  
يُحدِّقُ في الماء؟

يربطُنِي

بأسمك

.....الماء

لا شيء يأخذني من فراشات حُلمي  
إلى واقعي :لا الترابُ ولا النارُ . ماذا  
سأفعل من دون وَرْدٍ سَمَرَقَنْدُ ؟ ماذا  
سأفعل في ساحةِ تصفُّلِ المُنشدِين بأحجارها  
القمرية؟ صرنا حَفيفَيْنِ مثلَ منازلنا  
في الرياح البعيدة . صرنا صَدِيقَيْنِ للكائنات  
الغريبة بين الغيوم ...وصرنا طَلِيقَيْنِ من  
جاذبيةِ أرضِ الهُوَيَّة . ماذا سنفعل ...ماذا

سنفعل من دون منفى , وليلٍ طويلٍ  
يُحَدِّقُ في الماء؟

يربطني

بأسمك

...الماء

لم يبقَ سواك , ولم يبقَ منك  
سوايَ غريباً يُمَسِّدُ فَخْذَ غَرِيْبِهِ : يا  
غريبهُ !ماذا سنصنع في ما تبقى لنا  
من هُدوءٍ ... وقيلولةٍ بين أسطورتين؟  
ولا شيء يحمِلُنَا : لا الطريقُ ولا البيتُ  
, هل كان هذا الطريق كما هو منذ البداية  
أم أنّ أحلامنا وَجَدَتْ فرساً من خيول  
المَغُولِ على التلِّ فأَسَنَّبَلْتُنَا ؟  
وماذا سنفعلُ؟

ماذا

سنفعلُ

من

دون

منفى؟

## “Kimim Ben, Sürgün Olmadan?”

Nehir kıyısındaki bir yabancı, nehir gibi ... Su  
bağlar beni adına. Hiçbir şey uzaklığımdan geri  
getiremez beni  
palmiye ağacıma: ne barış ne savaş. Hiçbir şey getiremez  
beni  
İncilin bağrına. Hiç  
bir şey... Hiç bir şey ışıdamaz  
Fırat ve Nil arasındaki gelgitten. Hiçbir şey  
indiremez beni firavunun teknesinden. Hiçbir şey  
taşımaz beni ya da sağlamaz bir fikir taşımamı: ne özlem  
ne söz. Ne yapacağım? Ne  
yapacağım, sürgün ve suya bakan  
Uzun bir gece olmadan?

Su  
Bağlar beni  
Adına...  
Hiçbir şey rüyalarımın kelebeklerinden götürmez beni  
Gerçekliğime: ne toz ne ateş. Ne  
yapacağım Semerkant'ın gülleri olmadan? Ne  
yapacağım aydan taşlarıyla şarkıcıları parlatan  
bir tiyatrodaki? Taş idik tüy olduk evlerimiz gibi  
uzak rüzgarlardaki. İki arkadaş olduk  
Bulutlardaki yaratıklarla ... ve şimdi kurtuluyoruz  
kimlik toprağının ağırlığından. Ne yapacağız... ne  
yapacağız sürgün ve suya bakan

Uzun bir gece olmadan?

Su

Bağlar beni

Adına ...

Ne benden geriye senden başka bir şey kaldı, ne de  
senden geriye

Benden başka bir şey, yabancı ovuyor kendi yabancısının  
baldırını: Hey

yabancı! Ne yapacağız bize kalanlarla

İki efsane arasındaki sakinlik ve uyuklamada?

Ve hiçbir şey bizi taşımaz: ne yol ne ev.

Bu yol her zaman böyle miydi, en başından beri,

Yoksa hayallerimiz tepede bir kısrak mı buldular

Moğol atları arasında ve bizi onunla mı değiş tokuş  
ettiler?

Ve ne yapacağız?

Ne

yapacağız

Sürgün

Olmadan?

Türkçesi: Mine Özyurt Kılıç & Hüseyin Alhas

## **“Who Am I, Without Exile?”**

A stranger on the riverbank, like the river ... water  
binds me to your name. Nothing brings me back from my  
faraway

to my palm tree: not peace and not war. Nothing  
makes me enter the gospels. Not  
a thing ... nothing sparkles from the shore of ebb  
and flow between the Euphrates and the Nile. Nothing  
makes me descend from the pharaoh's boats. Nothing  
carries me or makes me carry an idea: not longing  
and not promise. What will I do? What  
will I do without exile, and a long night  
that stares at the water?

Water

binds me

to your name ...

Nothing takes me from the butterflies of my dreams  
to my reality: not dust and not fire. What  
will I do without roses from Samarkand? What  
will I do in a theater that burnishes the singers with its  
lunar  
stones? Our weight has become light like our houses  
in the faraway winds. We have become two friends of the  
strange  
creatures in the clouds ... and we are now loosened

from the gravity of identity's land. What will we do ...  
what  
will we do without exile, and a long night  
that stares at the water?

Water  
binds me  
to your name ...  
There's nothing left of me but you, and nothing left of  
you  
but me, the stranger massaging his stranger's thigh: O  
stranger! what will we do with what is left to us  
of calm ... and of a snooze between two myths?  
And nothing carries us: not the road and not the house.  
Was this road always like this, from the start,  
or did our dreams find a mare on the hill  
among the Mongol horses and exchange us for it?  
And what will we do?  
What  
will we do  
without  
exile?

English: Fady Joudah



**ASBU**

[www.asbu.edu.tr](http://www.asbu.edu.tr)

Hükümet Meydanı No:2 Ulus/Ankara

Tel. 0312 596 44 44